

PROGRAM TILL INTRODUKTIONEN AV SENIOR

Metoder och material för att mildra konsekvenserna av åldersförändringar i gula fläcken som drabbar var tredje person över 75 år.

Du får tillsammans med andra intresserade lära dig mer om hur vi som utvecklat materialet tänkte och vad vi tror du vinner på att få ett enhetligt test- och träningsprogram som används i hela Norden.

Vad är åldersförändringar i gula fläcken, AMD?

Kristina Eriksson, ögonläkare, Lundby sjukhus, Göteborg: ”Tapparna och stavarna i näthinnan innehåller flera lager eller epiteliskivor. Dessa äts up i toppen och byggs på i botten hela livet. Normalt försvinner lika många skivor i toppen som det tillkommer i basen i varje tapp och stav. Reglering av celldöd och celltillväxt kallas 'apoptos'.

Det är normalt att se förändringar i näthinnan och gula fläcken i högre åldrar. Tapparna blir smalare och pigmentepitelcellerna förändras och blir färre. När man kan se pigmentförskjutningar, blödningar och sjuka kärl tillsammans med smalare tappar och färre pigmentceller som man brukar kalla tillståndet, åldersförändringar i gula fläcken eller AMD.”

Bakgrund

Var tredje person över 75 års ålder drabbas av AMD på ett eller båda ögonen och i mindre än 10% av fallen kan man behandla symtomen, nämligen vid den våta formen av AMD. Men när det gäller torr AMD finns ingen vetenskaplig metod för att förhindra förloppet särskilt effektivt. Då behövs istället optometrisk rehabilitering, det vill säga förstoring för att kompensera lägre och lägre synskärpa. Vid en inventering i Skandinavien fann vi att inga gemensamma eller systematiska metoder används, och därför har SENior-projektet nu utvecklat sådana möjligheter. Tre optiker, tre synpedagoger och en ögonläkare har under ett år tagit fram ett material som vi nu introducerar i Norden.

Många står bakom

De tre synskadeorganisationerna i Skandinavien (plus Island) och Ekhagastiftelsen står bakom SENior tillsammans med ett 10-tal hjälpmedelsföretag. Hjälpmedelsinstitutets Teknik för äldre stöder lanseringen av materialet. Ett 10-tal syncentraler har hjälpt oss att testa och har gett oss synpunkter på de delar som vi tror kan skapa en effektivare och mer stimulerande optisk rehabilitering med aktiv synträning.

Varsågod att ta del av SENior-materialet

Vi genomför ett antal endagsSEminarier där vi förhoppningsvis på ett stimulerande och motiverande sätt går igenom SENiormaterialets sju delar:

Förslag till program

Kaffe och mingel

Introduktion och tankar om AMD
– epidemi eller naturligt tillstånd?

KOM NÄRMARE

LÄSA MERA

ALLT MÖJLIGT

Avantimetri och BNP-TEST

Hjälpmiddel med förstoring

SEniors inventeringar av resurser och
materialanvändning

AMD MANUAL – hur gör man?

*Kort genomgång och därefter egna
övningar med materialet i smågrupper*

Vem ska ha materialet?

*Vem använder vad och hur – ögonläkare,
optiker, synpedagog, syninstruktör,
folkhögskola?*

Priser och beställningsrutiner

Avslutning

*Synpedagog
Krister Inde*

*Optiker
Jörgen Gustafsson*

*Medverkande: Synpedagog Krister Inde
som även varit projektledare för SENior
vid Högskolan i Kalmar och optiker
Jörgen Gustafsson (vissa seminarier).*

Här finns allt du behöver veta om hur och var du beställer SENiors test- och träningsmaterial. Du kan ladda ner beställningsfoldern från www.hik.se/senior och www.indenova.se.

Vision Enabling Laboratory
www.hik.se/senior

Mer information får du av Krister Inde, telefon 054-15 08 80 eller e-post krister@inde.nu.